

Offentligt uttalande 10.11.2010

Det krävs modiga beslut och internationellt samarbete för att bevara effektivitet av antibiotika

Experterna som samlades vid Livsmedelssäkerhetsverket Evira den 9 november 2010 har utarbetat ett offentligt uttalande för att fästa uppmärksamhet på att det inte är självklart att effektivitet av antibiotika bevaras. I Finland kan vi inverka på att effektivitet av antibiotika bevaras, då läget ännu är bra. Att effektivitet av läkemedel bevaras kräver dock gemensamma åtgärder av alla aktörer. Målet är att säkerställa hälsan hos människor och djur.

Känsligheten för antibiotika hos bakterier som isolerats från djur är fortfarande huvudsakligen bra i Finland. I Finland är en del av bakterierna som orsakar sjukdomar hos djur dock resistenta mot flera antibiotika. Hos sällskapsdjur har man konstaterat bakterier som i praktiken är resistenta mot alla läkemedel som används idag.

Antibiotika bör användas ansvarsfullt. Livsmedel som fås från djur ska vara säkra och människornas hälsa får inte äventyras. Information om målen för den finländska livsmedelsproduktionen, vilka är liten sjukdomsrisk hos människor och djur, goda produktionsomständigheter, djurens välbefinnande och en etiskt godtagbar djurproduktion, ska ges till konsumenterna.

En betydelsefull fråga som också har lyfts fram är vilken betydelse livsmedel som kommer från länder där resistensläget hos sjukdomsalstrare är dåligt eller till och med okänt, har för människornas hälsa.

1. Antibiotikaresistensen och bakterierna respekterar inte gränserna. Att vidta åtgärder endast i Finland räcker inte, utan vi ska påverka även det internationella beslutsfattandet. I den internationella verksamheten agerar de finländska experterna fortfarande aktivt inom alla områden för att bevara effekten av antibiotika.

- Experterna agerar aktivt i EU, Codex Alimentarius och OIE (Världsgesamheten för djurhälsa).
- I förfarandet för försäljningstillstånd för läkemedel lyfts kraftigt fram principen för kontrollerad användning av mikrobiälkemedel.
- Finland är föregångare i det friktionsfria samarbetet vid användning av antibiotika inom medicin och veterinärmedicin. Uppföljningsresultat och slutsatser ska publiceras tillsammans.
- Om användningsrekommendationerna inte räcker till för att kontrollera resistensläget, ska man ha vilja att styra och begränsa användningen av antibiotika.

2. Ett gott djursjukdomsläge ska bevaras, vilket är grunden för kontrollerad antibiotikaanvändning och djurens välbefinnande. Spridningen av resistensfaktorer ska effektivt begränsas.

- Produktionsstrukturen ska hållas sådan att sjukdomsriskerna är under kontroll och att den finländska livsmedelsproduktionen bevarar sin konkurrensförmåga.
- Djurskötsel och uppfödning ska vara etiskt godtagbart. Hälsovården ska fungera bra på alla produktionsgårdar.
- God biosäkerhet och goda produktionsomständigheter på gårdarna ska säkerställas.
- Djuren ska medicineras enligt god veterinärmedicinsk sed. Det ska säkerställas att veterinären ger tillräckliga anvisningar till djurägaren eller producenten för den rätta användningen av läkemedel då djurägaren ger läkemedlet.
- I medicineringen av sällskapsdjur ska säkerställas att det även i framtiden finns effektiva läkemedel.
- Användningsrekommendationerna för antibiotika ska regelbundet uppdateras.
- Djurförädlingen ska genomföras så att sjukdomarna inte ökar.
- Övervakningen och sjukdomsriskerna vid import av djur ska kontrolleras. Keldjuren är i väldigt nära kontakt med människorna. I smuglingen av keldjur (gatuhundar och -katter) ska ingripas och

kunskaperna om riskerna vid export ska öka.

3. Läkemedelsbehandlingen ska basera sig på en tillförlitlig diagnos, identifiering av sjukdomsalstraren och definiering av känsligheten hos den.

- En mikrobiologisk diagnos ska göras, då djur upprepade gånger medicineras eller då medicinfoder överlämnas för medicinering. Då man fattar medicineringsbeslut särskilt för stora mängder djur (inklusive fisk och pälsdjur) ska man alltid försöka göra en mikrobiologisk diagnos och vid behov en definiering av känsligheten.
- Även infektionsdiagnostiken av keldjur och hästar ska utvecklas och medicineringsbesluten ska huvudsakligen basera sig på definieringen av sjukdomsalstrare och känsligheten för antibiotika hos dem.
- Veterinärstationerna ska förbereda sig för förebyggande av infektioner och bekämpning av multiresistenta bakterier.

4. Uppföljningen av antibiotikaanvändning och resistens utvecklas.

- I Finland har konsumtionen av antibiotika som helhet följts upp under flera år. Därtill behövs medel och resurser för att följa upp alla djurarter enligt användningsändamål.
- Uppföljningen av läkemedelsanvändning är en del av uppföljningssystemen för hälsovården av nötkreatur och svin (Naseva och Sikava). Från systemen fås information enligt djurart och indikation, som ska publiceras allteftersom information samlas.
- Mikrob- och resistensbelastningen som följer importdjuren och importlivsmedlen ska följas upp och resultaten ska publiceras som en del av resistensuppföljningen.
- Endast uppföljning av resistens hos sjukdomsalstrare räcker inte utan informationen ska effektivt utnyttjas.
- En systematisk uppföljning av användningen av antibiotika till keldjur och hästar och resistensen hos isolerade sjukdomsalstrare ska påbörjas.

5. Om användningen av antibiotika och resistensläget informeras aktivt.

- Uppgifter om resistens och konsumtion av antibiotika ska utnyttjas i utbildningen och informeringen.
- Utbildning och informering till veterinärer och djurägare om användning av antibiotika, risker i anknytning till användning, användningsrekommendationer och viktigheten av att de följs, ska ökas.
- Den nyaste vetenskapliga informationen ska kontinuerligt bedömas och utnyttjas bland annat vid uppdateringen av behandlingsrekommendationer.
- Mer information för beslutsfattare och konsumenter om effekter av kontrollerad användning av antibiotika på livsmedelsproduktionen ska produceras.

6. Forskningsresurserna ska ökas.

- I Finland måste man få mer resurser för högklassig, tvärvetenskaplig forskning om infektionssjukdomar hos djur. Forskningen ska täcka förekomsten av resistensen och spridningsrutterna via djurkontakterna, livsmedlen och omgivningen.
- Ekonomisk forskning om effekter av hälsovårdsprogrammen för djur på lönsamheten av produktionen och användningen av läkemedel behövs.